

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za razvoj

2011/0280(COD)

2.4.2012

OSNUTEK MNENJA

Odbora za razvoj

za Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi pravil za neposredna plačila kmetom v podpornih shemah v okviru skupne kmetijske politike

(COM(2011)0625 – C7-0336/2011 – 2011/0280(COD))

Pripravljavka mnenja: Birgit Schnieber-Jastram

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Z vidika razvojne politike bi lahko predlagali popolnoma drugačno reformo skupne kmetijske politike kot v predlogu Komisije.

Z bolj ambiciozno reformo te politike z večjim poudarkom na usmerjanju neposrednih plačil in postopnem odpravljanju vezanih plačil, bi več prispevali k odpravljanju izkrivljanja svetovnih trgov, ki ga še vedno povzroča ta politika.

Pretekle reforme skupne kmetijske politike so obravnavale številna znana neskladja, kar se nadaljuje tudi v sedanjih predlogih Komisije. Pomoč kmetom večinoma ni več vezana na proizvodnjo, vloga mehanizmov za posredovanje na trgu in izvoznih nadomestil pa se je bistveno zmanjšala.

Ena glavnih novosti v najnovejšem predlogu reforme je obvezna zelena komponenta neposrednih plačil, tako da se podpirajo okoljski ukrepi v celotni Evropski uniji, pri čemer se daje prednost ciljem podnebne in okoljske politike. To ne bo pomenilo konkurence za kmete v državah v razvoju, poleg tega pa bodo obvezni okoljski ukrepi prispevali k omejevanju podnebnih sprememb, ki imajo za veliko držav v razvoju zelo negativne posledice. Čeprav bo morda treba še veliko podrobnosti izboljšati, pripravljavka mnenja odločno podpira zeleno komponento predloga Komisije.

Kljub pozitivnemu trendu pa še vedno ostajajo dejanski problemi, ki bi jih morali reševati z vidika razvojne politike. Reformirana skupna kmetijska politika ima še vedno zunanje učinke, ki jih Komisija v svojem predlogu ne obravnava v zadostni meri. Zato je treba uredbe skupne kmetijske politike skrbno pregledati z vidika obveznosti iz Pogodbe o zagotavljanju usklajenosti politik za razvoj (člen 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije).

Skupna kmetijska politika nima splošnega vpliva na vse države v razvoju, v konkretnih primerih pa se je izkazalo, da lahko njeni posamezni ukrepi povzročijo nagli porast uvoza v državah v razvoju, kar ogroža preživetje lokalnih kmetov in spodkopava ukrepe za kmetijski sektor, ki so jih te države sprejele za okrepitev dolgoročne prehranske varnosti. Poleg tega bi lahko ob širšem razumevanju usklajenosti politik za razvoj, ki presega načelo o neškodovanju, z nekaterimi elementi iz drugega stebra pomagali ustvariti sinergije in okrepiti sodelovanje med kmeti v Evropi in v državah v razvoju.

Zato pripravljavka mnenja predlaga nekatere spremembe v skladu z naslednjimi smernicami:

- Skupno kmetijsko politiko bi bilo treba vključiti v širši okvir usklajenosti politik EU za razvoj, njene zunanje vplive pa bi bilo treba ob sodelovanju vlad in zainteresiranih strani v partnerskih državah pozorno spremljati.
- Izvozne subvencije bi bilo treba postopoma v celoti opustiti. Do takrat pa se izvozna nadomestila ne bi smela dodeljevati, če bi lokalnim proizvajalcem v državah v razvoju lahko povzročila resno škodo. Na splošno bi lahko ukrepi varnostnega mehanizma, kot je intervencijski odkup, vodili do zamenjave prilagoditvenih stroškov za proizvajalce zunaj EU.

- Politika EU glede strošnic in njena odvisnost od uvoza ima v državah v razvoju, ki strošnice izvažajo, negativne okoljske in socialne posledice. S spodbujanjem gojenja strošnic v Evropi bi lahko vplivali na blažitev podnebnih sprememb in prispevali k biotski raznovrstnosti ter rodovitnosti prsti.
- Kot je Odbor za razvoj že predlagal leta 2011, bi bilo treba neposredna plačila ločiti od proizvodnje, „da bi ustvarili enake pogoje za kmetijske proizvode iz EU in iz držav v razvoju ter spodbudili pravično trgovino in trajnostno rast“.

Pripravljalna mnenja se zaveda, da te spremembe ne bodo dovolj, da bi se odzvali na svetovni izziv prehranske varnosti ter zaskrbljenost držav v razvoju zaradi delovanja kmetijskih trgov. Na države v razvoju odločilno vplivajo tudi druge politike, zlasti trgovinska politika EU, pa tudi energetska politika ali politika o varnosti hrane, vendar teh izzivov ni mogoče obravnavati v tem predlogu reforme. Sporazumi o gospodarskem partnerstvu bi morali na primer državam, ki so neto uvoznice hrane, omogočiti prenovo in okrepitev njihovega kmetijskega sektorja in jih pri tem spodbujati.

Razvojno politiko in politični dialog je treba ciljno uporabiti, tako da se državam v razvoju omogoči korist od mednarodne trgovine s kmetijskimi proizvodi in uporabo sodobnih instrumentov za upravljanje trga, kot to počne Unija. Pri tem je težava koncentracija moči na določenih členih prehranskih verig. V državah v razvoju imajo običajno največji proizvajalci prednost v izvozno usmerjenem kmetijstvu.

Usklajenost politik za razvoj je pred temeljnim izzivom, kadar si interesi držav v razvoju in evropski interesi nasprotujejo. Dolgoročno bi bilo najbolje, da se interesi uskladijo in se ustvarijo možnosti za obojestranske koristi. Cilj predlogov pripravljavke mnenja zato ni spodkopavanje legitimnih ciljev skupne kmetijske politike, temveč selektivna prilagoditev, kadar je ta potrebna z vidika razvojne politike.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za razvoj poziva Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja kot pristojni odbor, da v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe

Uvodna izjava 1a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(1a) Z reformo bi bilo treba zagotoviti, da skupna kmetijska politika v skladu s členom 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije upošteva cilje razvojnega sodelovanja, tudi cilje, ki so jih sprejeli

Združeni narodi in druge mednarodne organizacije. Ukrepi, sprejeti s to uredbo, ne bi smeli ogroziti možnosti za pridelavo hrane in dolgoročne prehranske varnosti držav v razvoju, zlasti najmanj razvitih držav, ter bi morali prispevati k uresničevanju zavez Unije o blažitvi podnebnih sprememb.

Or. en

Obrazložitev

V skladu s členom 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije je treba pri vseh politikah EU, ki bodo verjetno vplivale na države v razvoju, upoštevati razvojne cilje. Glavna cilja razvojnega sodelovanja Unije sta spodbujanje kmetijskega razvoja v državah v razvoju ter krepitev svetovne prehranske varnosti. Kmetijska politika EU ima zunanje vplive, zlasti na trgovino s kmetijskimi proizvodi. Načelo usklajenosti politik za razvoj zahteva spremljanje morebitnih vplivov na lokalne kmetijske trge in lokalne proizvajalce v državah v razvoju in, če je to mogoče, preprečevanje takih vplivov.

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe

Uvodna izjava 26

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(26) Eden od ciljev nove SKP je spodbujanje okoljske uspešnosti z obvezno „zeleno“ komponento neposrednih plačil, ki bodo nudila podporo uporabi kmetijskim praksam, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, po vsej Uniji. Za ta namen morajo države članice poleg osnovnega plačila uporabiti del svojih nacionalnih zgornjih mej za neposredna plačila za odobritev letnega plačila za obvezne prakse, ki jih morajo izvajati kmetje in so prednostno namenjene izpolnjevanju ciljev na področju podnebja in okolja. Te prakse je treba izvajati v obliki preprostih, splošnih, nepogodbenih in letnih ukrepov, ki presegajo navzkrižno skladnost in so povezane s kmetijstvom, kakršni so diverzifikacija posevkov, ohranjanje trajnih pašnikov in območja z ekološko

Predlog spremembe

(26) Eden od ciljev nove SKP je spodbujanje okoljske uspešnosti z obvezno „zeleno“ komponento neposrednih plačil, ki bodo nudila podporo uporabi kmetijskim praksam, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, po vsej Uniji. Za ta namen morajo države članice poleg osnovnega plačila uporabiti del svojih nacionalnih zgornjih mej za neposredna plačila za odobritev letnega plačila za obvezne prakse, ki jih morajo izvajati kmetje in so prednostno namenjene izpolnjevanju ciljev na področju podnebja in okolja. Te prakse je treba izvajati v obliki preprostih, splošnih, nepogodbenih in letnih ukrepov, ki presegajo navzkrižno skladnost in so povezane s kmetijstvom, kakršni so diverzifikacija posevkov, ohranjanje trajnih pašnikov in območja z ekološko

usmeritvijo. Obvezna narava teh praks mora veljati tudi za kmete, katerih kmetijska gospodarstva se v celoti ali delno nahajajo na območjih „Natura 2000“, ki jih zajemata Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ter Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic, dokler so te prakse združljive s cilji navedenih direktiv. Za kmete, ki izpolnijo pogoje iz Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91, je treba zaradi priznanih ugodnih vplivov sistemov ekološkega kmetovanja na okolje uporabiti „zeleno“ komponento, ne da bi izpolnjevali kakršne koli dodatne obveznosti. Za neupoštevanje „zelene“ komponente je treba uporabiti kazni na podlagi člena 65 Uredbe (EU) št. [...] [HZU].

usmeritvijo, ***vključno z gojenjem stročnic, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje.*** Obvezna narava teh praks mora veljati tudi za kmete, katerih kmetijska gospodarstva se v celoti ali delno nahajajo na območjih „Natura 2000“, ki jih zajemata Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ter Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic, dokler so te prakse združljive s cilji navedenih direktiv. Za kmete, ki izpolnijo pogoje iz Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91, je treba zaradi priznanih ugodnih vplivov sistemov ekološkega kmetovanja na okolje uporabiti „zeleno“ komponento, ne da bi izpolnjevali kakršne koli dodatne obveznosti. Za neupoštevanje „zelene“ komponente je treba uporabiti kazni na podlagi člena 65 Uredbe (EU) št. [...] [HZU].

Or. en

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe Uvodna izjava 33

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(33) Državam članicam je treba dovoliti, da uporabijo del svojih nacionalnih zgornjih mej za neposredna plačila za vezano podporo v nekaterih sektorjih v jasno opredeljenih primerih. Sredstva, ki se lahko uporabijo za katero koli vezano podporo, je treba omejiti na ustrezno raven, hkrati pa dovoliti, da se taka podpora odobri v državah članicah ali njihovih posebnih regijah, ki se soočajo s posebnimi

Predlog spremembe

(33) Državam članicam je treba dovoliti, da ***do leta 2017*** uporabijo del svojih nacionalnih zgornjih mej za neposredna plačila za vezano podporo v nekaterih sektorjih v jasno opredeljenih primerih. Sredstva, ki se lahko uporabijo za katero koli vezano podporo, je treba omejiti na ustrezno raven, hkrati pa dovoliti, da se taka podpora odobri v državah članicah ali njihovih posebnih regijah, ki se soočajo s

situacijami, v katerih so zaradi ekonomskih, okoljskih in/ali socialnih razlogov zlasti pomembni določene vrste kmetovanja ali določeni kmetijski sektorji. Državam članicam je treba dovoliti, da za to podporo uporabijo do 5 % svojih nacionalnih zgornjih mej ali 10 % v primeru, ko je njihova raven vezane podpore v vsaj enem od let v obdobju 2010–2013 presegla 5 %. Vendar je treba državam članicam v ustrezno utemeljenih primerih, ko se v določeni regiji izkažejo posebne pereče potrebe, in na podlagi odobritve Komisije dovoliti, da uporabijo več kot 10 % svojih nacionalnih zgornjih mej. Odobritev vezane podpore je treba dovoliti le v obsegu, ki je potreben za spodbujanje ohranitve trenutnih ravni proizvodnje v navedenih regijah. Ta pomoč mora biti na voljo tudi kmetom, ki imajo 31. decembra 2013 posebne pravice do plačila, dodeljene v skladu z Uredbo (ES) št. 1782/2003 in Uredbo (ES) št. 73/2009, in ne razpolagajo z upravičenimi hektari za uveljavljanje pravic do plačila. V zvezi z odobritvijo prostovoljne vezane podpore, ki presega 10 % letne nacionalne zgornje meje, ki jo določi država članica, je treba Komisijo pooblastiti za sprejemanje izvedbenih ukrepov brez uporabe Uredbe (EU) št. 182/2011.

posebnimi situacijami, v katerih so zaradi ekonomskih, okoljskih in/ali socialnih razlogov zlasti pomembni določene vrste kmetovanja ali določeni kmetijski sektorji. Državam članicam je treba dovoliti, da za to podporo uporabijo do 5 % svojih nacionalnih zgornjih mej ali 10 % v primeru, ko je njihova raven vezane podpore v vsaj enem od let v obdobju 2010–2013 presegla 5 %. Vendar je treba državam članicam v ustrezno utemeljenih primerih, ko se v določeni regiji izkažejo posebne pereče potrebe, in na podlagi odobritve Komisije dovoliti, da uporabijo več kot 10 % svojih nacionalnih zgornjih mej. Odobritev vezane podpore je treba dovoliti le v obsegu, ki je potreben za spodbujanje ohranitve trenutnih ravni proizvodnje v navedenih regijah. Ta pomoč mora biti na voljo tudi kmetom, ki imajo 31. decembra 2013 posebne pravice do plačila, dodeljene v skladu z Uredbo (ES) št. 1782/2003 in Uredbo (ES) št. 73/2009, in ne razpolagajo z upravičenimi hektari za uveljavljanje pravic do plačila. V zvezi z odobritvijo prostovoljne vezane podpore, ki presega 10 % letne nacionalne zgornje meje, ki jo določi država članica, je treba Komisijo pooblastiti za sprejemanje izvedbenih ukrepov brez uporabe Uredbe (EU) št. 182/2011.

Or. en

Obrazložitev

Uvodno izjavo bi bilo treba uskladiti s predlaganimi spremembami za določbe o vezani podpori.

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe

Člen 3a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 3a

Usklajenost politik za razvoj

V skladu s členom 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije se pri izvajanju te uredbe upoštevajo cilji razvojnega sodelovanja, tudi cilji, ki so jih sprejeli Združeni narodi in druge mednarodne organizacije. Ukrepi, sprejeti s to uredbo, ne smejo ogroziti možnosti za pridelavo hrane in dolgoročne prehranske varnosti držav v razvoju, zlasti najmanj razvitih držav, ter prispevajo k uresničevanju zavez Unije o blažitvi podnebnih sprememb.

Or. en

Obrazložitev

V skladu s členom 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije je treba pri vseh politikah EU, ki bodo verjetno vplivale na države v razvoju, upoštevati razvojne cilje. Glavna cilja razvojnega sodelovanja Unije sta spodbujanje kmetijskega razvoja v državah v razvoju ter krepitev svetovne prehranske varnosti. Kmetijska politika EU ima zunanje vplive, zlasti na trgovino s kmetijskimi proizvodi. Načelo usklajenosti politik za razvoj zahteva spremljanje morebitnih vplivov na lokalne kmetijske trge in lokalne proizvajalce v državah v razvoju in, če je to mogoče, preprečevanje takih vplivov.

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe

Člen 59

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ta uredba začne veljati [sedmi] dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Vendar se členi 14, 20(5), 22(6), 35(1), 37(1) in 39 uporabljajo od datuma začetka veljavnosti te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Predlog spremembe

Ta uredba začne veljati [sedmi] dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Vendar se členi 14, 20(5), 22(6), 35(1), 37(1) in 39 uporabljajo od datuma začetka veljavnosti te uredbe.

Členi od 38 do 41 se uporabljajo do 31. decembra 2017.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Obrazložitev

Določbe, ki se nanašajo na vezano podporo, se do leta 2017 postopno odpravijo. S tem se bodo dodatno zmanjšali učinki skupne kmetijske politike na izkrivljanje trgovine, ki bi lahko negativno vplivali na razvoj kmetijstva v državah v razvoju.